

PRONUMELE

1. **Pronumele** este partea de vorbire flexibilă care, într-o comunicare, ține locul unui substantiv (este **un înlocuitor, un substituit** al substantivului).
2. **Pronumele personal** este partea de vorbire flexibilă care înlocuiește numele persoanelor implicate în actul comunicării.

➤ **persoana:**

- persoana I – vorbitorul;
- persoana a II-a – ascultătorul;
- persoana a III-a – cel despre care se vorbește.

➤ **numărul:**

- singular – când este vorba de o persoană;
- plural – când este vorba de două sau mai multe persoane.

➤ **genul** (numai la persoana a III-a):

- masculin – *el, ei*;
- feminin – *ea, ele*.

➤ **forma:**

- accentuată (poate fi folosită ca răspuns la o întrebare) - *eu, tu, el, mine, mie* etc.;
- neaccentuată (nu poate fi folosită ca răspuns la o întrebare) - *mă, m-, îmi, mi, îți, ți* etc.

Persoana	Forme accentuate	Forme neaccentuate
I	<i>eu, mie, (pe) mine noi, nouă,</i>	<i>îmi, mi, mă, m- ne, ni</i>
a II-a	<i>tu, ție, (pe) tine voi, vouă</i>	<i>îți, ți, te vă, vi, v-</i>
a III-a	<i>el, ea, al lui, lui, al ei, ei ei, ele, al lor, lor</i>	<i>îi, i, , îl, l-, o le, li, îi, i-</i>

➤ **analiza morfologică:** felul, persoana, numărul, (genul), forma.

➤ **ortografie și punctuație:**

a) Uneori formele neaccentuate ale pronumelor personale sunt legate, sonor și grafic, de cuvântul care le precedă sau care le urmează. În această situație, poziția cratimei este:

- ▶ înaintea formei neaccentuate a pronumelui: *Privește-ne învățând. Greșești dându-i un cadou.*
- ▶ după forma neaccentuată a pronumelui: *El ne-a premiat. Ea mi-a dat un sfat bun.*
- ▶ înainte și după forma neaccentuată a pronumelui (în exprimări populare și arhaice): *Văzutu-l-ai pe zmeu?*

Datu-ți-a poruncă?

b) Pronumele care exprimă o strigare se desparte prin virgulă de restul enunțului sau se izolează prin semnul exclamării: - *Tu, pe unde ai fost?* - *Voi! Apropiți-vă!*

PRONUMELE PERSONAL DE POLITETE

Pronumele personal de politețe este pronumele care exprimă respectul față de persoana cu care sau despre care se vorbește. Are forme doar pentru persoana a II-a și a III-a.

Persoana a II-a	singular		plural	
	dumneata (d-ta) dumatiale (d-tale)		dumneavoastră (dv., dvs., d-voastră)	
Persoana a III-a	masculin	feminin	masculin	feminin
	dumnealui (d-lui) dânsul, dânsului	dumneaei (d-ei) dânsa, dânsei	dumnealor (d-lor) dânșii, dânselor	dumnealor (d-lor) dânsele, dânselor

➤ **analiza morfologică:** felul, persoana, numărul, (genul, la persoana a III-a).

***Forme populare ale pronumelui de politețe:** *mata, matala, mătăluță, tălică.*

***Formulele reverențioase** arată cel mai înalt grad de respect (se folosește majuscula la fiecare dintre termenii componenți): *Domnia Ta, Excelența Sa, Maiestatea Voastră* etc.